

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการฝึกการสอนตนเอง การฝึกการพิจารณาข่าวสารและการฝึกทำกิจกรรมในเครื่องมือฝึกทักษะการฟังที่มีต่อทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิงในเด็กอายุ 5 ปี

สมมติฐานในการวิจัย

1. เด็กที่ได้รับการฝึกการสอนตนเองจะมีทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิงเพิ่มขึ้นมากกว่าเด็กที่ได้รับการฝึกการพิจารณาข่าวสาร และเด็กที่ได้รับการฝึกการพิจารณาข่าวสารจะมีทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิง เพิ่มขึ้นมากกว่าเด็กที่ได้รับการฝึกทำกิจกรรมในเครื่องมือฝึกทักษะการฟังทั้งในระยะหลังทดลองและติดตามผล
2. เด็กทุกกลุ่มจะมีทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอมากกว่าทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือทั้งหมด และมีทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือทั้งหมดมากกว่าทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือบางส่วนทั้งในระยะก่อนทดลอง หลังทดลองและติดตามผล
3. เด็กที่ได้รับการฝึกการสอนตนเองและเด็กที่ได้รับการฝึกการพิจารณาข่าวสารจะมีทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิง เพิ่มขึ้นทั้งในระยะหลังทดลองและติดตามผล ส่วนเด็กที่ได้รับการฝึกทำกิจกรรมในเครื่องมือฝึกทักษะการฟัง จะมีทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิง ไม่แตกต่างกันทั้งในระยะก่อนทดลอง หลังทดลองและติดตามผล

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างงานการวิจัยนี้เป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 1 และ 2 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2537 ของโรงเรียนเมืองสุรินทร์ อายุระหว่าง 4 ปี 6 เดือน ถึง 5 ปี 5 เดือน ซึ่งทำแบบทดสอบทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิงได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม จำนวน 54 คน เป็นเพศชาย 27 คน เพศหญิง 27 คน อายุระหว่าง 4 ปี 6 เดือน ถึง 5 ปี 5 เดือน ซึ่งทำแบบทดสอบทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิงได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม จัดสุ่มเด็กที่อยู่ในกลุ่มที่ได้รับการฝึกการสอนตนเอง กลุ่มที่ได้รับการฝึกการพิจารณาข่าวสารและกลุ่มที่ได้รับการฝึกทำกิจกรรมในเครื่องมือฝึกทักษะการฟัง กลุ่มละ 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิง จะประกอบด้วย ภาพวาด 6 ชุด แต่ละชุดจะประกอบด้วยภาพวาด (ขนาด 10 x 10 ซม.) 3 ภาพ แต่ละภาพเป็นสิ่งเดียวกัน แต่มีความแตกต่างกัน 3 แห่ง ๆ ละ 2 ลักษณะ
2. เครื่องมือฝึกทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิง จะประกอบด้วยภาพวาด 18 ชุด โดยมี 9 ชุดที่แต่ละชุดประกอบด้วยภาพวาด 2 ภาพ แต่ละภาพเป็นสิ่งเดียวกัน แต่มีความแตกต่างกัน 1 หรือ 2 แห่ง ๆ ละ 2 ลักษณะ ส่วนอีก 9 ชุด จะประกอบด้วยภาพวาด 3 ภาพ/ชุด แต่ละชุดเป็นสิ่งเดียวกัน แต่มีความแตกต่างกัน 3 แห่ง ๆ ละ 2 ลักษณะ

วิธีดำเนินการ

1. สร้างเครื่องมือที่ใช้ทดสอบและใช้ฝึกทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิง
2. ฝึกผู้ช่วยผู้วิจัยให้สามารถดำเนินการทดสอบ และการฝึกทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิงได้อย่างถูกต้อง

3. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยให้เด็กทำการทดสอบทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิงเป็นรายบุคคล แล้วสุ่มเด็กที่มีคะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มเข้ากลุ่มที่ได้รับการฝึกการสอนตนเอง กลุ่มที่ได้รับการฝึกการพิจารณาข่าวสารและกลุ่มที่ได้รับการฝึกทำกิจกรรมในเครื่องมือฝึกทักษะการฟัง กลุ่มละ 18 คน

4. ดำเนินการฝึกเพื่อเพิ่มทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิงให้แก่กลุ่มที่ได้รับการฝึกการสอนตนเอง กลุ่มที่ได้รับการฝึกการพิจารณาข่าวสารและกลุ่มที่ได้รับการฝึกทำกิจกรรมในเครื่องมือฝึกทักษะการฟัง โดยฝึกเป็นรายบุคคล จำนวน 3 ครั้ง ๆ ละ 10-15 นาที เป็นเวลา 3 วัน ทุกกลุ่มใช้เครื่องมือฝึกแบบเดียวกัน แต่มีวิธีการฝึกที่แตกต่างกันดังต่อไปนี้

4.1 กลุ่มที่ได้รับการฝึกการสอนตนเอง จะทำการฝึกโดยที่ผู้ฝึกจะแสดงวิธีการพิจารณาข่าวสารในเครื่องมือฝึกทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิงที่ถูกต้องไปที่ละขั้น ในขณะที่มีการสอนตนเองถึงวิธีการดังกล่าวไปพร้อมด้วย แล้วให้เด็กทำการพิจารณาข่าวสารในเครื่องมือฝึก ๆ ตามคำพูดสอนตนเองถึงขั้นตอนการพิจารณาข่าวสารของผู้ฝึก หลังจากนั้นให้เด็กฝึกซ้อมการพิจารณาข่าวสารในเครื่องมือฝึก ๆ ไปพร้อมกับทำการสอนตนเองถึงวิธีการพิจารณาข่าวสาร โดยเริ่มจากการใช้การสอนตนเองด้วยเสียงอันดัง จากนั้นพูดเป็นเสียงกระซิบ จนกระทั่งพูดสอนตนเองภายในใจ โดยผู้ฝึกจะให้ข้อมูลย้อนกลับเมื่อเด็กทำการพิจารณาข่าวสารในแต่ละข้อสั้นที่สุด และให้การเสริมแรงด้วยคำพูด พร้อมทั้งให้เด็กเสริมแรงตนเองด้วยคำพูด เมื่อเด็กทำตามขั้นตอนการฝึกและทำการพิจารณาข่าวสารในเครื่องมือฝึก ๆ ได้ถูกต้อง

4.2 กลุ่มที่ได้รับการฝึกการพิจารณาข่าวสาร จะทำการฝึกโดยที่ผู้ฝึกจะแสดงวิธีการพิจารณาข่าวสารในเครื่องมือฝึกทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิงที่ถูกต้องไปที่ละขั้น ในขณะที่มีการสอนตนเองถึงวิธีการดังกล่าวไปพร้อมด้วย แล้วให้เด็กทำการพิจารณาข่าวสารในเครื่องมือฝึก ๆ โดยไม่มีการฝึกในขั้นตอนการสอนตนเอง โดยผู้ฝึกจะให้ข้อมูลย้อนกลับเมื่อเด็กทำการพิจารณาข่าวสารในแต่ละข้อสั้นที่สุดและให้การเสริมแรงด้วยคำพูด พร้อมทั้งให้เด็กเสริมแรงตนเองด้วยคำพูด เมื่อเด็กทำการพิจารณาข่าวสารในเครื่องมือฝึก ๆ ได้ถูกต้อง

4.3 กลุ่มที่ได้รับการฝึกทำกิจกรรมในเครื่องมือฝึกทักษะการฟัง จะทำการฝึกโดยให้เด็กทำการพิจารณาข่าวสารในเครื่องมือฝึก ๆ โดยไม่รู้ถึงวิธีการพิจารณาข่าวสารที่ถูกต้องจากผู้ฝึกก่อนที่จะทดลองปฏิบัติและไม่ได้รับการฝึกในขั้นตอนการสอนตนเอง โดยผู้ฝึกจะให้ข้อมูลย้อนกลับเมื่อเด็กทำการพิจารณาข่าวสารในแต่ละข้อสั้นที่สุดและให้การเสริมแรงด้วยคำพูด พร้อมทั้งให้เด็กเสริมแรงตนเองด้วยคำพูด เมื่อเด็กทำการพิจารณาข่าวสารในเครื่องมือฝึก ๆ ได้ถูกต้อง

5. ทดสอบทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิงของเด็กในกลุ่มที่ได้รับการฝึกการสอนตนเอง กลุ่มที่ได้รับการฝึกการพิจารณาข่าวสารและกลุ่มที่ได้รับการฝึกทํากิจกรรมงานเครื่องมือฝึกทักษะการฟัง เป็นรายบุคคล หลังฝึก 1 วันและ 2 สัปดาห์ โดยผู้ช่วยผู้วิจัยซึ่งไม่ทราบว่าเด็กคนใดได้รับการฝึก แบบใดเป็นผู้ดำเนินการทดสอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science: SPSS-X) คำนวณและวิเคราะห์ ค่าต่าง ๆ ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบทักษะการฟัง ข่าวสารเชิงอ้างอิงในส่วนของข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอ ข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือบางส่วน ข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือทั้งหมดของกลุ่มที่ได้รับการฝึกการสอนตนเอง กลุ่มที่ได้รับการฝึกการพิจารณาข่าวสาร และกลุ่มที่ได้รับการฝึกทํากิจกรรมงานเครื่องมือฝึกทักษะการฟังในระยะก่อนทดลอง หลังทดลอง และติดตามผล
2. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบทักษะการฟัง ข่าวสารเชิงอ้างอิงโดยรวมประเภทของข่าวสารของกลุ่มที่ได้รับการฝึกการสอนตนเอง "กลุ่มที่ได้รับการฝึกการพิจารณาข่าวสาร และกลุ่มที่ได้รับการฝึกทํากิจกรรมงานเครื่องมือฝึกทักษะการฟังในระยะก่อนทดลอง หลังทดลองและติดตามผลด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง แบบวัดซ้ำหนึ่ง ตัวแปร [Two-way ANOVA with Repeated Measures on One Factor (3 x 3)]
3. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบทักษะการฟัง ข่าวสารเชิงอ้างอิงโดยจำแนกตามประเภทของข่าวสาร คือ ข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอ ข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือบางส่วน และข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือทั้งหมดในระยะก่อนทดลอง หลังทดลอง และติดตามผล ของแต่ละกลุ่มฝึก ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง แบบวัดซ้ำสอง ตัวแปร [Two-way ANOVA with Repeated Measures on Two Factor (3 x 3)]
4. วิเคราะห์ผลหลักอย่างง่าย (Simple Main Effects) เมื่อพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ (Interaction Effect) จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง แบบวัดซ้ำในข้อ 2 และ 3
5. ทดสอบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบทักษะการฟัง

ข่าวสารเชิงอ้างอิงด้วยวิธี Newman-Keuls เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจากการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายในข้อ 4

ผลการวิจัย

1. ในระยะหลังทดลอง เด็กที่ได้รับการฝึกการสอนตนเองมีทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิง เพิ่มขึ้นมากกว่าเด็กที่ได้รับการฝึกการพิจารณาข่าวสารและเด็กที่ได้รับการฝึกทักษะกิจกรรมในเครื่องมือฝึกทักษะการฟัง นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กที่ได้รับการฝึกการพิจารณาข่าวสารมีทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิง เพิ่มขึ้นมากกว่าเด็กที่ได้รับการฝึกทักษะกิจกรรมในเครื่องมือฝึกทักษะการฟัง ส่วนในระยะติดตามผลเด็กที่ได้รับการฝึกการสอนตนเองและเด็กที่ได้รับการฝึกการพิจารณาข่าวสารมีทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิง เพิ่มขึ้นจากระยะก่อนทดลอง ไม่แตกต่างกัน และทั้งสองกลุ่มมีทักษะดังกล่าวเพิ่มขึ้นมากกว่าเด็กที่ได้รับการฝึกทักษะกิจกรรมในเครื่องมือฝึกทักษะการฟัง

2. ในระยะก่อนทดลอง เด็กทุกกลุ่มมีทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอมากกว่าทักษะการฟังข่าวสารทั้งที่ให้ข้อมูลคลุมเครือบางส่วนและคลุมเครือทั้งหมด และมีทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือบางส่วนมากกว่าทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือทั้งหมด ส่วนในระยะหลังทดลอง เด็กในกลุ่มที่ได้รับการฝึกการสอนตนเองและกลุ่มที่ได้รับการฝึกการพิจารณาข่าวสารมีทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิงในแต่ละประเภทของข่าวสารไม่แตกต่างกัน สำหรับเด็กในกลุ่มที่ได้รับการฝึกทักษะกิจกรรมในเครื่องมือฝึกทักษะการฟังมีทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอมากกว่าทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือทั้งหมด แต่ไม่แตกต่างกับทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือบางส่วน และไม่พบความแตกต่างระหว่างทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือบางส่วนกับทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือทั้งหมด ในระยะติดตามผลเด็กในกลุ่มที่ได้รับการฝึกการสอนตนเองยังคงมีทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิงในแต่ละประเภทของข่าวสารไม่แตกต่างกัน ส่วนเด็กในกลุ่มที่ได้รับการฝึกการพิจารณาข่าวสารมีทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอมากกว่าทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือทั้งหมด แต่ไม่แตกต่างกับทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือบางส่วน และไม่พบความแตกต่างระหว่างทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือบางส่วนกับทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือทั้งหมด สำหรับเด็กในกลุ่มที่ได้รับการฝึกทักษะกิจกรรมในเครื่องมือฝึกทักษะการฟังมีทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอมากกว่าทักษะการฟังข่าวสารทั้งที่ให้ข้อมูลคลุมเครือบางส่วนและคลุมเครือทั้งหมด และ

ไม่พบความแตกต่างระหว่างทักษะการฟังข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือบางส่วนกับทักษะการฟัง
ข่าวสารที่ให้ข้อมูลคลุมเครือทั้งหมด

3. เด็กทุกกลุ่มมีทักษะการฟังข่าวสารเชิงอ้างอิงเพิ่มขึ้นจากระยะก่อนทดลอง ทั้ง
ในระยะหลังทดลองและติดตามผล

ข้อเสนอแนะ

1. ควรทดลองนําการสอนตนเองไปใช้ในการเพิ่มทักษะการพูดในการสื่อสารเชิงอ้างอิง
หรือศึกษาดูว่ามีการแผ่ขยายของการฝึกทักษะการฟังไปยังทักษะการพูดในการสื่อสารเชิงอ้างอิง
หรือการฝึกทักษะการพูดมีการแผ่ขยายไปยังทักษะการฟังในการสื่อสารเชิงอ้างอิงหรือไม่ เพราะ
ทั้งทักษะการพูดและการฟังในการสื่อสารเชิงอ้างอิงก็มีความสำคัญต่อการสื่อสารเชิงอ้างอิงทั้งสิ้น

2. ควรทดลองนําการสอนตนเองไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น
พฤติกรรมตั้งใจทำงาน พฤติกรรมนอนไม่สุขเกินปกติ พฤติกรรมหุนหัน พฤติกรรมก้าวร้าว
 เป็นต้น

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการใช้คำพูดสอนตนเองในรูปแบบคำถามและ
บอกเล่าว่ามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือทักษะต่าง ๆ ต่างกันหรือไม่

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย